

ARTILLERIE 4 DIV WAS DAG EN NACHT IN TOUW

BBATALJON vijandelijke infanterie verliezen toegebracht. Trekt op „Hatter terug”. Dit in de eigen vuurregelingscentra binnenkomende radiotelefonische bericht van de vooruitgeschoven artillerie-waarnemers vormde het bevredigende slot van de veelomvattende artillerie-oefening „Vuursteun III” die van 3 tot en met 6 september op de Veluwe heel wat ruiten heeft laten rinkelen. De volledige artillerie van 4 Div: de 25 ponders, de 155 houwitser, de 8 inch houwitser, plus nog een afdeling 25 ponders, behorend tot de 1e Div., namen aan de oefening deel, een der grootste welke de laatste jaren in ons land kon worden gehouden.

Er kwamen ongeveer 2500 man in het veld, beschikkend over circa 500 voertuigen en een 75-tal vuurmonden. Het geheel stond onder leiding van de DAC van 4 Div, kolonel H. P. C. Witsenburg.

MAANDAG 3 september vertrokken de afdelingen uit hun vredesgarnizoenen naar een afwachtingsgebied op de Veluwe, ter hoogte van Harderwijk en Ermelo. Blijkens de tactische veronderstelling was een uit het oosten komende vijand de IJssel genaderd, deze op enkele punten reeds overschrijdend. De divisie-artillerie zou de eigen infanterie bij haar pogingen, de vijand terug te slaan, krachtig moeten ondersteunen. De vijand zorgde echter voor een pijnlijke verrassing, door maandagmiddag rond Harderwijk luchtlandingstroepen neer te laten, zodat zeer snel stellingen moesten worden betrokken en vuurodrachten werden ontvangen met het doel deze luchtlandingstroepen zoveel mogelijk afbreuk te doen. Dinsdagavond eindigde deze inleidende oefening, waarbij uiteraard de artilleristische procedure volledig werd gevolgd, echter met uitzon-

dering van het afgeven der aangevraagde vuren.

Nachtelijke verplaatsing

MAAR in de nacht van dinsdag op woensdag kreeg de artillerie opnieuw bevel tot stellingwisseling, nu naar de heidevlakten van het ASK, waar de vuurmonden daadwerkelijk in bedrijf zouden kunnen komen. Met de normale verlichting reden de afdelingen naar de schiethei.

Eenmaal hier aangekomen werden alle lichten gedoofd en toen de ogen aan de Egyptische duisternis waren gewend ging het over de wegen van het ASK in volkomen black-out naar de te voren verkende stellingen. Deze nachtelijke verplaatsing geschiedde geheel zonder enig incident. Ook het daarna volgende inschieten bij nacht vlotte uitstekend,

Vurende batterij 8 inch houwitser. In de cirkel ziet men de granaat van de meest linkse vuurmond

*Oorlogstaak
intensief
beoefend*

In het vuurregelingscentrum der divisie-artillerie. Van l.n.r. majoor Feijen, majoor Andela en ovr Van Beek

Exterieur van het divisie-VRC

waarna een geconcentreerd vuur der gehele divisie-artillerie volgde, dat zeer goed lag.

Een vuurproef, eerst voor de chauffeurs, later voor de kanonnières, die zij echter glansrijk doorstonden. Intussen liet de vijand zich evenmin onbetuigd. Hij drong verder door naar het noordelijk deel van de schietheide, waardoor de artillerie, als zij zou blijven staan, in de voorste lijn terecht zou zijn gekomen. Daarom volgde woensdag in de loop van de dag weer een achterwaartse verplaatsing, als voorspel voor de ondersteuning van een donderdag bij het aanbreeken van de dag uit te voeren tegenaanval der eigen infanterie en cavalerie, die overigens alleen op papier aanwezig waren.

H.J.-batterij in het oefengebied

WOENSDAG in de namiddag toen in het ASK de oefening op volle toeren draaide, kwam plotseling de „Honest John” de divisie-artillerie volledig maken. De batterij was naar Hohne geweest om daar onder leiding van kapitein W. J. van Driel enkele 762 mm raketten te verschieten, hetgeen naar ieders tevredenheid was geschied.

Op de terugmars naar Nederland tankte de batterij tussen Wezep en 't Harde volledig af, maar nog had men geen vermoeden dat men meteen in nieuwe actie zou worden gewikkeld totdat... men de toegang tot de legerplaats 't Harde was gepasseerd en naar de schietheide werd gedirigeerd, om daar een afwachtingsstelling in te nemen. De artilleristen, het stof van de Duitse schietterreinen nog aan de schoenen, paktten rustig het nieuwe karwei met beide handen aan en weldra was de gehele batterij met al haar zware en ingewikkelde apparatuur van lanceerinrichtingen, raketten, takelwagens en vijftonnars secuur weggestopt in een dennebos, omringd door prikkeldraad. Die nacht heerste er hoogspanning in het vuurregelingscentrum van de divisie. Er werd hard gewerkt aan het vuurplan voor het komende beslissende offensief. Na-

tuurlijk kwam het op tijd gereed, werd vermenigvuldigd, uitgegeven aan de afdelingen artillerie en in de vroege morgen van donderdag donderde het op de heide. In het noorden zag men de lichtflitsen der inslagen, waarboven donkere rookwolken langzaam wegdreven. Centurions, waarin zich artilleriewaarnemers bevonden, reden tot in onze voorste stellingen om daar te fungeren als schakel tussen de infanterie en de artille-

bijgedragen aan dit offensief, volgde tenslotte een bevel tot voorwaartse stellingverandering waarbij 12 en 41 Afdva elkaar nog kruisten, zodat 12 in het vak van 41 en 41 in het vak van 12 Afdva kwam, een vrij ingewikkelde manoeuvre die zonder moeite tot uitvoering kwam. In de nieuwe stellingen werden tegen het middaguur nogmaals vuren afgegeven op de nu in aftocht zijnde vijand en daarmee kwam dan, in een miezige regenbui, het einde van deze interessante en zeer nuttige oefening, waarin de artilleristen van hoog tot laag weer eens te meer hadden getoond dat de Nederlandse artillerie op zeer hoog peil staat.

Snelheid en teamwork

WIJ spraken tijdens en na afloop van „Vuursteun III” zowel met kolonel Witsenburg als met de DAO, luitenant-kolonel Prins. Zij vertelden ons dat snelheid en teamwork nummer één waren bij deze oefening. Men heeft daarbij min of meer vooruitgegrepen op de gemechaniseerde artillerie, die wij volgend jaar zullen bezitten: de AMX met 105 mM vuurmond, ter vervanging van de 25 ponders, die een kaliber hebben van ongeveer 90 mM. Onze afdelingen lichte artillerie zul-

Mannen van het VRC van 12 Afdva aan de arbeid

rie. Goede samenwerking tussen de troepencommandanten (er waren wel geen troepen, maar toch enkele infanterie-officieren aanwezig, die brigade en compagnieën vertegenwoordigden) en de waarnemers leverde druk werk op in de vuurregelingscentra, waar de vuuraanvragen door de telefonisten werden opgevangen, door de opmeters in afstand en richting herleid en door de rekenaars in vuurbevelen omgezet. En even later hoorde men dan het machtig geluid der vuurmonden, als resultaat van al dit waarnemings- en rekenwerk. Toen in de loop van donderdagmorgen alle afdelingen hun projectielen hadden

len dus straks een zwaarder kaliber krijgen, en veel sneller verplaatsbaar zijn, dank zij het feit, dat vuurmond en voertuig één geheel vormen. Met de snelheid welke deze gemechaniseerde artillerie kan ontwikkelen, is bij deze oefening volledig rekening gehouden.

Trouwens het gehele verloop daarvan is afgesteld op de werkelijkheid, op de oorlogstaak der artillerie.

Daarom is bij duisternis van stelling gewisseld, terwijl ook de nadruk lag op het schieten bij nacht, waarbij gebruik werd gemaakt van lichtgranaten, die het gevechtsterrein fel verlichtten. Ook het mortierpeloton van 42 BLJ uit Ermelo onder commando van vdg. v. d. Kley was bij deze oefening ingeschakeld voor het verschieten van lichtgranaten.

Het element van teamwork kwam tot uiting in het samenspel tussen de infanterie-officieren en de artilleriewaarnemers, waarbij de procedure van het aanvragen van vuren tot en met het uitbrengen van het vuur onder alle denkbare omstandigheden bij dag en nacht werd beoefend.

Mobiel vuurregelingscentrum

BIJ wijze van proef is tijdens de oefening Vuursteun III gebruik gemaakt van een mobiel vuurregelingscentrum voor de divisie-artillerie, dat met eigen middelen werd ingericht in twee DAF drietonners, waaraan overigens niets mocht worden veranderd. In beide wagens

De Honest John komt de divisie-artillerie completeren

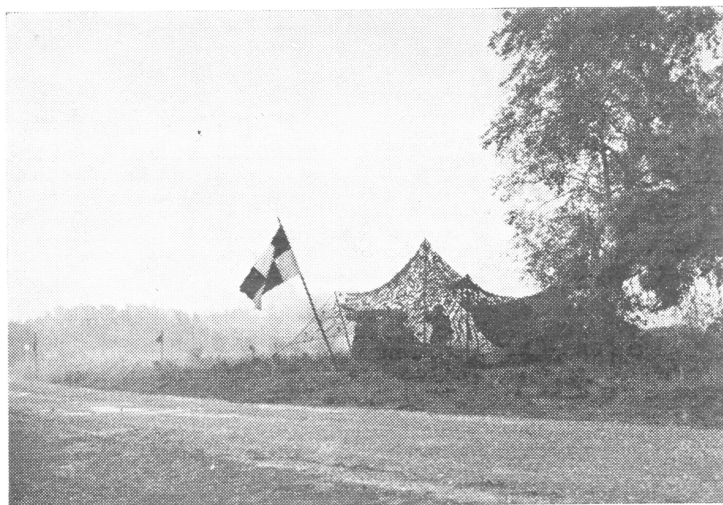
Artillerie-
waarnemers op de
tank die hen naar
de voorste lijn
zal brengen

is dezelfde apparatuur ingebouwd, maar in de ene wagen worden de S2-zaken (inlichtingen) afgewerkt, in de andere wagen de S3 — dus de operationele kant van het artilleristisch bedrijf behandeld. Bij verplaatsingen blijft de ene wagen in het oude stellinggebied en neemt daar de gehele procedure, dus S2 en S3 over, totdat de andere wagen zich in het nieuwe stellinggebied heeft geïnstalleerd en in werking is getreden. Dan voegt zich

op het lichtnet of door middel van twee aggregaten.

„Wij hebben 24 uur gedraaid met aansluiting op het lichtnet van een boerderij” zo vertelde ons majoor Andela, de commandant van het VRC. „De boer had de meterstand opgenomen toen wij begonnen en na afloop moesten wij f 3,— betalen aan kosten van elektrische stroom, waar dan het eigen verbruik op de boerderij ook nog in zat!” Duur is deze exploi-

Vurende 25-pon-
der van 12 Afdva

de achtergebleven drietonner bij de andere en treedt de normale procedure in werking.

Het is duidelijk dat hiermee een enorme werk- en tijdsbesparing wordt verkregen. Tot nu toe was het divisie-VRC in tenten ondergebracht, waaromheen zes of zeven radiowagens stonden gegroepeerd. Verplaatsing bracht heel wat rompslomp met zich mee. Bij het nieuwe systeem neemt de verplaatsing niet meer tijd in beslag dan nodig is om met de DAF van het ene punt naar het andere te rijden. Stroom verkrijgt men door simpele aansluiting

tatie dus niet.

Zowel majoor Andela als zijn rechterhand, majoor Feijen, waren zeer tevreden over het resultaat van deze proefneming. Wat de overige artilleristen betreft, de mannen bij de vuurmonden, in de VRC's de chauffeurs, de koks, noem maar op: allen zonder uitzondering hadden deze vier dagen hard gewerkt, weinig geslapen, maar... ze deden dat toch altijd héél wat liever dan 4 dagen dienst in de legerplaats!